

1.1.2014

OHJE PELASTUSVIRANOMAISEN VALVONTAKÄYNTIIN OSALLISTUVILLE

Pelastuslain (379/2011) 2. luku sisältää yleisiä, kaikkia kansalaisia koskevia velvoitteita ehkäistä onnettomuuksia ja toimia hätätilanteessa. Lain 3. luku koskee rakennuksen omistajaa, haltijaa ja toiminnanharjoittajaa velvoittaen heidät huolehtimaan rakennusten ja kiinteistöjen palo- ja henkilöturvallisuudesta sekä varautumaan onnettomuuksien ehkäisyyn ja toimintaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa.

Pelastuslain 78 § edellyttää, että pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava lain 2 ja 3 lukujen säädösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävien edellyttämiä toimenpiteitä. Valvontatyön toteutusta varten on laadittu pelastuslain 79 §:n edellyttämä valvontasuunnitelma.

Tämä ohje on tehty selventämään valvontakäynnin eli palotarkastuksen kulkua. Tutustu ohjeeseen huolellisesti.

Valvontakäyntiin (palotarkastus) osallistuminen

Kiinteistön hallintolain (423/2003) 11 §:n mukaisella asianosaisella, kuten kiinteistön omistajalla, haltijalla tai näille vastuussa olevalla turvallisuusasioista vastaavalla henkilöllä, on oikeus osallistua valvontakäynnin suorittamiseen. Osallistuminen on tärkeää, koska asianosaiset tuntevat kiinteistön, he ovat vastuussa kiinteistön turvallisuuden ylläpidosta ja heillä on tiloissa liikkumiseen tarvittavat avaimet ja kulkuoikeudet. Asianosaisia myös kuullaan mahdollisista tarkastajan havaitsemista kiinteistön turvallisuuspuutteista.

Valvontakäyntiin osallistuvan on varattava mukaansa avaimet, joilla kiinteistössä päästään kulkemaan. Pelastusviranomaiselle tulee varmistaa pääsy kaikkiin kiinteistön tiloihin (pelastuslaki 84 §).

Valvontakäynnin sisältö

Kainuun pelastuslaitos käyttää valvonnassa niin sanottua omatoimisen varautumisen auditoivaa palotarkastusmallia. Tarkastusmalliin kuuluu **omatoimisen varautumisen itsearviointi** ennen varsinaista pelastusviranomaisen suorittamaa valvontakäyntiä. Itsearviointi ei ole pakollinen, mutta suosittelemme arvioinnin tekemistä. Itsearviointi sisältää pistokoeluontoisen tarkastuskierroksen sekä toiminnan arvioinnin seuraavista osa-alueista:

- Turvallisuusjohtaminen
- Onnettomuusriskienhallinta
- Turvallisuuteen liittyvät asiakirjat
- Rakenteellinen paloturvallisuus
- Turvallisuustekniikka
- Turvallisuusviestintä ja –osaaminen

Itsearviointiin tarvittavan omatoimisen varautumisen auditointimanuaalin löydät osoitteesta <http://www.kaipe.fi/index.asp?pid=83> .

Itsearviointi kirjataan manuaalin sivuilta 18 - 19 löytyvälle lomakkeelle. Arviointikriteerit on tiivistelmänä sivuilla 4 - 5 ja perusteellisemmin avattuna sivulla 6 - 17. Arviointiasteikko on väliltä 1 - 5, jossa 1 vastaa heikkoa tasoa ja 5 edistyneistä tasoa. Jo itsearvioinnissa huomaat, että kiinteistön tai kiinteistössä har-

1.1.2014

joitettavan toiminnan edellyttämät asiakirjat ja dokumentit on oltava tehtynä ja tallessa. Pelastusviranomaisen suorittaman valvontakäynnin yhteydessä voidaan pyytää nähtäväksi, toiminnan luonteesta riippuen, mm. seuraavia asiakirjoja:

- Pelastussuunnitelma
- Poistumisturvallisuusselvitys tai turvallisuusselvitys
- Kemikaali-ilmoitus
- Räjähdyssuojausasiakirja
- Paloteknisten laitteistojen huolto- ja kunnossapito-ohjelmat sekä niiden noudattamiseen liittyvät päiväkirjat
- Paloteknisten laitteistojen määräaikaistarkastusten pöytäkirjat
- Sähkötarkastusten pöytäkirjat
- Ilmastoinnin sekä tulisijojen ja savuhormien puhdistuspöytäkirjat
- Öljysäiliöiden tarkastuspöytäkirjat
- ...

Pelastusviranomainen voi myös tiedustella esim. seurantaluetteloa kiinteistön henkilökunnalle järjestetyistä alusammutus- ja ensiapukoulutuksista sekä poistumisharjoituksista, jne. Turvallisuuden ylläpidon dokumentointi on keskeinen osa turvallisuusjohtamista ja siksi ko. asiakirjoihin perehtyminen on osa valvontakäyntiä. Varaa asiakirjat valmiiksi tarkastusta varten. Asiakirjat voidaan esittää myös sähköisessä muodossa.

Palotarkastuksesta laaditaan aina pöytäkirja. Pöytäkirjassa yksilöidään tarkastuskohde, tarkastuksen kulku, tarkastajan tekemät keskeiset havainnot, tarkastettavan kohteen edustajan esittämä selvitys sekä johtopäätökset ja niiden perustelut. Jos tarkastuksen yhteydessä havaitaan puutteita pelastuslain velvoitteiden toteuttamisessa, ne määrätään korjattaviksi. Jos puutteita ei voida heti korjata, korjaamiselle annetaan määräaika. Jos havaittu puutteellisuus tai virheellinen menettely aiheuttaa välittömän tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran, pelastusviranomaisella on oikeus tarvittaessa heti keskeyttää toiminta ja määrätä onnettomuuden ehkäisemiseksi välttämättömistä toimenpiteistä. Määräystä on noudatettava välittömästi.

Pöytäkirjaan, johon liittyy määräys, liitetään aina hallintolainkäyttölain 586/1996 mukainen valitusosoitus. Annettujen määräysten noudattamista valvotaan joko jälkitarkastuksella tai muulla luotettavalla tavalla. Mikäli määräyksiä on laiminlyöty, voi pelastusviranomainen käyttää hallinnollisia pakkokeinoja (uhkasakko tai teettämisuhka) tilanteen korjaamiseksi. Pelastuslain 379/2011 106 §:n määrittämän pelastusrikkomuksen tunnusmerkistön täyttyessä on pelastusviranomaisella mahdollisuus tehdä asiasta tutkintapyyntö poliisille.

Valvontamaksu

(Pelastuslain 96 §:n mukainen lasku palotarkastuksesta)

Pelastuslain (379/2011) 96 §:n mukaan pelastuslaitos voi periä maksun valvontasuunnitelman mukaisista palotarkastuksista. Maksun suuruus saa vastata enintään suoritteen tuottamisesta alueen pelastustoimelle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrää.

1.1.2014

Kainuun pelastuslaitos teki 1.1.2014 päätöksen valvontamaksun käyttöönotosta. Päätös sisältyy pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen hyväksymiseen (pelastuslautakunnan kokous 9.12.2013 § 43). Maksu peritään varsinaiselta tarkastusajalta tuntiveloitusperusteisesti (€/h). Pelastuslaitoksen määrittämä valvontatyön tuntiveloituksen suuruus on 48 €/h (alv 0 %). Minimiveloitus on yleensä 50/100 € (alv 0 %).

Pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan valvontamaksusta vastaa ensisijaisesti kiinteistön omistaja.

Mikäli valvontakäyntiä ei voida suorittaa asiakkaasta johtuvasta syystä tai valvontakäynnin ajankohtaa siirretään edellisen arkipäivän klo 12:00 jälkeen, laskutetaan peruuntuneesta tarkastuksesta yhden työtunnin mukainen taksa (50 €/h alv 0 %).

Pyydän, että täytät seuraavan sivun lomakkeen tiedot (valvontakäynnin laskutustiedot) ennen tarkastusta ja tulostat sivun valmiiksi palotarkastajaa varten.

KAINUUN PELASTUSLAITOS
RISKIENHALLINTA TULOSALUE

1.1.2014

VALVONTAKÄYNNIN LASKUTUSTIEDOT

Täytä ja tulosta palotarkastajaa varten Valvontakohteen nimi (kaupparekisteriin tai verohallinnon rekisteriin merkitty täydellinen nimi tai toiminimi):	
Valvontakohteen osoite	
Valvontakohteen (kiinteistön) omistaja	Y-tunnus
Valvontakohteen (kiinteistön) omistajan osoite	
Valvontakohteen omistajan laskutusosoite	
Valvontakohteen omistajan verkkolaskutuksen OVT-tunnus	Valvontakohteen omistajan verkkolaskutuksen välittäjän tunnus
Palotarkastaja täyttää	
Valvontakäynnin ajankohta	Valvontakäynnin suorittaja
Valvontakäynnille osallistuneen henkilön nimi, organisaatio ja yhteystieto	
Valvontakäynti alkoi	Valvontakäynti päättyi
Valvontakäynnin kesto	Valvontakäynnin maksu (laskutetaan)